

**Sprawozdanie z realizacji Powiatowej Strategii
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Powiatu Ostrowieckiego na lata 2021 – 2025
za 2022 rok**

**Ostrowiec Świętokrzyski
2023 r.**

Wprowadzenie

Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych jest zadaniem własnym. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Ostrowieckiego na lata 2021 – 2025 została przyjęta uchwałą Rady Powiatu Ostrowieckiego Nr XLII/259/2021 w dniu 28 kwietnia 2021 r. Strategia jest dokumentem określającym priorytety w działaniach Powiatu Ostrowieckiego w zakresie polityki społecznej. Pozwala na umocowanie prawne konkretnych działań, jest istotnym szczeblem w hierarchii dokumentów strategicznych.

Głównym celem, a zarazem misją Strategii jest stworzenie systemu wsparcia, który ma służyć przeciwdziałaniu zagrożeniu jakim jest wykluczenie społeczne, w stopniu zapewniającym równowagę społeczną i rozwój Powiatu Ostrowieckiego ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych takim wykluczeniem.

Strategia Powiatu Ostrowieckiego wytycza cztery główne cele strategiczne. W związku z ich realizacją działania podejmowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jednostki – placówki oświatowe, instytucje i organizacje pozarządowe z terenu powiatu ukierunkowane były na bieżące potrzeby i oczekiwania społeczne takie, jak:

1. Rozwój wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej.
2. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu.
3. Zwiększenie dostępności do aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.
4. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uzależnieniom.

Monitoring Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Ostrowieckim na lata 2021–2025 polega na corocznej analizie działań wykazanych w sprawozdaniu. Strategia konstruowana była w oparciu o lokalne programy z zakresu polityki społecznej. Zgodnie z art. 19 z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), powiat ma obowiązek opracowania i realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Założenie stworzenia skutecznego systemu pomocy i wsparcia uruchamianego w wypadku pojawienia się problemów społecznych służy eliminacji negatywnych zjawisk społecznych oraz zrównoważonemu rozwojowi Powiatu Ostrowieckiego.

Realizację Strategii wspierają niżej wymienione Programy:

1. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2026 (Uchwała Nr XLII/260/2021 Rady Powiatu Ostrowieckiego z dnia 28 kwietnia 2021 r.) ukierunkowany na rozwiązywanie problemów osób niepełnosprawnych w zakresie

rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

2. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 (Uchwała Nr XLII/257/2021 Rady Powiatu Ostrowieckiego z dnia 28 kwietnia 2021 r.), którego nadrzędnym celem jest „stworzenie w Powiecie Ostrowieckim zintegrowanego systemu pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na rodzinne formy wsparcia”.
3. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Ostrowieckim na lata 2021-2026 (Uchwała Nr XLII/258/2021 Rady Powiatu Ostrowieckiego z dnia 28 kwietnia 2021 r.), którego nadrzędnym celem jest ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i jego negatywnych skutków oraz prowadzenie działań profilaktycznych.
4. Program Profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie na terenie Powiatu Ostrowieckiego na lata 2022 – 2027 (Uchwała Nr LVI/334/2022 Rady Powiatu Ostrowieckiego z dnia 4 marca 2022 r.), którego nadrzędnym celem jest ograniczenie skali przemocy oraz skutków stosowania przemocy w rodzinie.
5. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim, którego celem jest analiza lokalnej sytuacji społeczno – demograficznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2025 jest dokumentem, który stanowi podstawę do realizacji kierunków interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców Powiatu Ostrowieckiego.

Realizację działań Strategii w 2022 roku prezentuje poniższa tabela.

CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA	MIERNIKI	PODMIOTY REALIZUJĄCE zestawienie danych sumaryczne w roku sprawozdawczym	
				2021	2022
1. Rozwój wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej.	1. Pozyskiwanie, przygotowanie nowych kandydatów do pełnienia funkcji zawodowej, niezawodowej rodziny zastępczej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka.	1. Szkolenie kandydatów na niezawodowe, zawodowe rodziny zastępcze i prowadzenie rodzinnego domu dziecka.	1. Liczba przeprowadzonych szkoleń. 2. Liczba przeszkolonych kandydatów. 3. Liczba utworzonych nowych form pieczy zastępczej. 4. Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych.	3 27 - -	0 0 - 1
	2. Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.	1. Wzmocnienie kompetencji wychowawczych funkcjonujących rodzin zastępczych.	1. Liczba przeprowadzonych spotkań w ramach grup wsparcia.	8	6
		2. Organizacja spotkań integracyjnych dla rodzin zastępczych.	2. Liczba osób biorących udział w szkoleniach i działaniach edukacyjnych.	65	36
		3. Udział pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej w formach wsparcia mających na celu podnoszenie lub zdobywanie nowych kwalifikacji np. kursy zawodowe, kurs prawa jazdy itp.	1. Liczba zorganizowanych spotkań.	7	-
			2. Liczba osób biorących udział w spotkaniach.	160	-
			1. Liczba zrealizowanych szkoleń i kursów.	3	-
			2. Liczba wychowanków biorących udział w kursach i szkoleniach	20	-
	3. Wsparcie funkcjonujących rodzinnych form pieczy zastępczej.	1. Wzmocnienie rodzin zastępczych w wypełnianych przez nich funkcjach.	1. Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. 2. Liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.	5 78	6 85
	4. Promocja rodzicielstwa zastępczego.	1. Przygotowanie spotu promującego pieczę zastępczą.	3. Liczba spotkań koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z rodzinami zastępczymi.	1018	934
		2. Przygotowanie i dystrybucja ulotek promujących pieczę zastępczą.	1. Liczba przygotowanych spotów reklamowych.	1	3
		3. Organizacja spotkań promujących ideę rodzicielstwa zastępczego.	2. Liczba prezentacji spotów reklamowych w lokalnych mediach.	1	71
		4. Przystępowanie do projektów ze środków EFS, które dają możliwość korzystania z nich rodzin zastępczych, wychowanków rodzin zastępczych.	1. Ilość opracowanych i rozdystrybuowanych materiałów promocyjnych (szt.).	200/200	0/300
		5. Zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych dla pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.	1. Liczba zorganizowanych spotkań.	3	4
			2. Liczba uczestników biorących udział w spotkaniach	ok 400	ok. 1000
			1. Liczba rodzin zastępczych, które skorzystały ze wsparcia w ramach realizowanych projektów.	73	-
			2. Liczba dzieci, pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych, którzy skorzystali ze wsparcia w ramach realizowanych projektów.	29	-
2. Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu.	1. Podnoszenie jakości życia osób niepełnosprawnych.	1. Likwidacja barier architektonicznych, barier technicznych i w komunikowaniu się.	1. Liczba zlikwidowanych barier.	61	54
			2. Łączna wartość nakładów finansowych na likwidację barier (w zł).	462 201,13	421 848,90
		2. Likwidacja barier transportowych.	1. Liczba dofinansowanych zakupów środków transportowych do przewozu osób niepełnosprawnych.	1	1
			2. Wartość łączna dofinansowanych zakupów środków transportowych do przewozu osób niepełnosprawnych (w zł).	105 000,00	295 630,00
		3. Wspieranie osób niepełnosprawnych w zakresie edukacji.	1. Ilość osób niepełnosprawnych, które skorzystały z dofinansowania do kształcenia.	257	290
			2. Kwota środków finansowych przeznaczona na dofinansowanie kształcenia osób niepełnosprawnych (w zł).	380 482,00	663 447,38
			1. Liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z dofinansowania do tego zadania.	1037	1076

		4. Dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.	2. Kwota środków finansowych przeznaczonych na dofinansowanie tego zadania (w zł).	1 394 619,00	1 569 337,00	
		5. Dofinansowanie pobytu osób niepełnosprawnych na turnusie rehabilitacyjnym.	1. Liczba osób niepełnosprawnych, którym przyznano dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych.	813	681	
		6. Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań z zakresu sportu, rekreacji i kultury osób niepełnosprawnych.	2. Łączna kwota wypłacona w ramach dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych.	1 179 075,65	1 097 061,00	
			1. Liczba dofinansowanych zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.	12	13	
			2. Liczba uczestniczących osób niepełnosprawnych w spotkaniach.	605	525	
		7. Realizacja projektów ze środków unijnych na rzecz osób niepełnosprawnych	3. Łączna wartość dofinansowanych imprez dla osób niepełnosprawnych (w zł).	149 785,48	128 320,00	
			1. Liczba zrealizowanych projektów.	-	-	
			2. Liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w projektach.	-	-	
		3. Wartość łączna zrealizowanych projektów (w zł).	-	-		
		3. Zwiększenie dostępności do aktywizacji zawodowej osób niepełno-sprawnych.	1. Podniesienie poziomu wykształcenia i zwiększenie kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych.	1. Udzielanie dofinansowań do podniesienia poziomu wykształcenia.	1. Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały dofinansowanie do kształcenia.	257
2. Udzielanie dofinansowań do uzyskania prawa jazdy przez osoby niepełnosprawne.	2. Łączna kwota wypłaconych dofinansowań.			380 482,00	663 447,38	
2. Wspieranie osób niepełno-sprawnych poprzez aktywizację zawodową.	1. Zatrudnianie osób niepełnosprawnych.		1. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie do uzyskania prawa jazdy.	6	4	
			2. Łączna kwota wypłaconych dofinansowań.	11527,50	6 974,50	
	2. Umożliwienie odbywania stażu przez osoby niepełnosprawne.		1. Liczba osób niepełnosprawnych, które uzyskały zatrudnienie.	45	90	
			2. Kwota wypłaconych świadczeń na rzecz pracodawców, którzy utworzyli stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych.	1 390 000,00	1 090 000,00	
	3. Wsparcie osób niepełnosprawnych rozpoczynających własną działalność gospodarczą.		1. Liczba osób niepełnosprawnych skierowanych do odbycia stażu.	60	101	
			2. Łączna kwota świadczeń wypłaconych w związku z odbywaniem stażu przez osoby niepełnosprawne.	438.000,00	650 000,00	
	1. Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały dofinansowanie na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.		16	18		
	2. Łączna kwota świadczeń wypłaconych w ramach dofinansowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne.		470 000,00	490 000,00		
4. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uzależnieniom.	1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	1. Udzielanie pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie poprzez zapewnienie schronienia.	1. Ilość osób, którym udzielono schronienia.	-	4 (MOPS O-c)	
			2. Koszty poniesione w celu zapewnienia schronienia osobom dotkniętym przemocą.	-	-	
		2. Udzielanie wsparcia prawnego.	1. Liczba udzielonych porad prawnych.	10+349 godz. PIK	55	
			2. Liczba osób korzystających z poradnictwa prawnego.	8	55	
		3. Udzielanie porad terapeuty uzależnień.	1. Liczba udzielonych porad terapeuty uzależnień.	1453	196	
			2. Liczba osób, które skorzystały z porad terapeuty uzależnień.	238	81	
		4. Udzielanie poradnictwa psychologicznego	1. Liczba udzielonych porad psychologicznych.	1372	848	
			2. Liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego.	587	623	
	2. Podnoszenie kwalifikacji pracowników zaangażowanych w realizację działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1. Doskonalenie umiejętności pracowników poprzez realizację szkoleń, kursów itp.	1. Liczba zorganizowanych szkoleń, kursów.	7	9	
			2. Liczba osób biorących udział w szkoleniach i kursach.	94	406	
		3. Realizacja programów, projektów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uzależnień.	1. Przystępowanie do projektów, programów na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	1. Liczba zrealizowanych projektów.	1	3
				2. Liczba osób biorących udział w projektach.	78	1156
	3. Wartość zrealizowanych projektów.	5835	2 789,00			

Ocena zakresu i stopnia realizacji Strategii w roku 2022.

Podejmowane w 2022 roku przez realizatorów Strategii wytyczone działania stanowiły wzmocnienie idei propagowania rodzicielstwa zastępczego, realizowały przedsięwzięcie informacyjno – edukacyjne w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie i jej skutków, w tym przemocy wobec dzieci, pozwalały rodzinom na uzyskanie niezbędnego wsparcia.

Realizatorzy zadań opracowanych w Strategii z terenu Powiatu Ostrowieckiego wzięli czynny udział w następujących wydarzeniach:

- ✓ Piknik Rodzinny z okazji „**Międzynarodowego Dnia Rodzin**” oraz „**Dnia Rodzicielstwa Zastępczego**” - 14 maj 2022 r.
- ✓ Piknik Zdrowotny dla Mieszkańców zorganizowany przez Powiat Ostrowiecki w ramach Programu Profilaktycznego „**Akademia Pełna Zdrowia**” – 7 wrzesień 2022 r.
- ✓ Warsztaty edukacyjne związane z nasilającym się zjawiskiem przemocy rówieśniczej - 6 październik 2022 r.
- ✓ Konferencja pn. „*Jestem, ale nie chcę być – depresja i tendencje samobójcze u dzieci i młodzieży*” oraz „*Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie i budowanie skutecznej strategii pracy z rodziną dotkniętą przemocą*” - 7 listopad 2022 r.
- ✓ Kampania 19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży.

W konkursach plastycznym i multimedialnym: „*Przemoc - to niemoc*” wzięło udział 996 uczniów z przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych funkcjonujących na terenie Powiatu Ostrowieckiego. Szkoły i Przedszkola z zaangażowaniem chętnie uczestniczyły w szeregu działań organizowanych przez PCPR w Ostrowcu Świętokrzyskim. Placówki oświatowe w ramach swoich możliwości wychodziły z inicjatywą wsparcia psychologicznego, szkoleń, zatrudniania osób niepełnosprawnych, a także likwidacji barier architektonicznych (wykonanych z funduszy własnych). Instytucje skorzystały między innymi z dofinansowania do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, dofinansowania do podniesienia poziomu wykształcenia, aktywizacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Organizacje pozarządowe z terenu Powiatu Ostrowieckiego pracowały na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez podnoszenie jakości ich życia poprzez aktywizację zawodową.

1. Rozwój wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Na szczególną uwagę zasługuje realizacja zadania z zakresu promocji rodzicielstwa zastępczego. W okresie sprawozdawczym organizowano działania promujące rodzicielstwo zastępcze. W przedsięwzięciach udział wzięło ponad 1000 osób – mieszkańców Powiatu Ostrowieckiego. Zmianie nie uległa liczba mieszkań chronionych – treningowych przeznaczonych dla 8 wychowanków opuszczających pieczę zastępczą z terenu naszego powiatu. Ze wsparcia w w/w mieszkaniach skorzystało 5-ro usamodzielniających się wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą na terenie Powiatu Ostrowieckiego.

2. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu.

W roku 2022 zlikwidowano mniej barier architektonicznych, a tym samym łączna wartość nakładów finansowych była mniejsza w porównaniu do roku poprzedniego. Powodem takiego stanu, była rezygnacja wnioskodawców z przyznanego im dofinansowania ze środków finansowych PFRON (rezygnacja z powodów osobistych, brak pozwoleń budowlanych wymaganych do realizacji zadania oraz brak możliwości znalezienia firmy prowadzącej działalność gospodarczą świadczącą usługi remontowo – budowlane, a także brak wymaganych dokumentów i niedostarczanie ich w terminie do tut. Centrum).

Dużym zainteresowaniem w roku 2022 cieszyło się dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych w zakresie edukacji i dofinansowania do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych. W obydwu przypadkach liczba osób ubiegających się o dofinansowanie wzrosła, w związku z czym wydatkowano na realizację tych zadań wyższe kwoty niż w roku ubiegłym.

3. Zwiększenie dostępności do aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

W roku 2022 dwukrotnie w stosunku do poprzedniego 2021 roku wzrosło wsparcie dla osób niepełnosprawnych w zakresie udzielania dofinansowań do podniesienia poziomu wykształcenia. Ponadto, w okresie sprawozdawczym, aż 90 osób niepełnosprawnych uzyskało zatrudnienie na terenie powiatu. Zwiększeniu uległo również zainteresowanie pracodawców tworzących nowe stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych. W roku sprawozdawczym 18 osób (o dwie osoby więcej niż 2021 r.) otworzyło swoją działalność gospodarczą. Zwiększeniu uległo również zainteresowanie zatrudnieniem w zakresie organizacji staży dla osób niepełnosprawnych.

4. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uzależnieniom.

W obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielano osobom borykającym się z tym problemem wsparcia prawnego i psychologicznego. Z porad terapeuty uzależnień

w roku 2022 skorzystało mniej osób niż w ubiegłym 2021 roku. Rok sprawozdawczy charakteryzuje się znaczącym wzrostem liczby osób podnoszących swoje kwalifikacje w ramach realizacji działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Liczba osób kształcących się znacząco wzrosła bo z 94 w roku 2021, aż do 406 w 2022. W roku 2022 na rzecz osób dotkniętych przemocą Gmina Bałtów zrealizowała 2 projekty, natomiast Centrum przystąpiło do kampanii „Ogólnopolskiej kampanii pomarańczowa wstążka”.

Podsumowanie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Ostrowieckiego na lata 2021 – 2025 zakłada ciągłość w realizacji wytyczonych kierunków i działań z zachowaniem zmian dostosowanych do sytuacji ekonomicznej i społecznej w powiecie. Analiza informacji przekazanych przez instytucje i organizacje zaangażowane w realizację zadań powiatowej strategii pozwala uznać, że Powiat Ostrowiecki posiada duży potencjał podmiotów życia społecznego, które w optymalny sposób wykorzystują własne zasoby, możliwości materialne oraz personalne do rozwiązywania problemów społecznych w celu osiągania strategicznych punktów przyjętych w ramach Strategii. Krótka charakterystyka i wysokość wskaźników pomiaru pozwala na stwierdzenie, że realizacja założonych w Strategii działań w 2022 roku realizowana jest zgodnie z opracowanymi celami, natomiast ostateczną oceną będzie raport końcowy, który określi stopień realizacji poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych z każdego roku sprawozdawczego.

Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Ostrowie Świętokrzyskim
mgr Joanna Pikus